

דברי תורה וחינוך

אם כוללת כלבוץ

בהר בחוקותי | הרב רן שם טוב מנהל ישיבת אלוני הבשן

בס"ד

"ראיתי עיר עוטפת אור"

כשבעל התניא יצא מבית האסורים שלח מכתב לרבי לוי יצחק מברדיצב ובו כתב שבזכות ארץ ישראל ויושביה הוא יצא מבית הסוהר.

צריך להבין בתקופה בה נאמרו הדברים ארץ ישראל רחוקה והעיסוק בה רחוק עד מאוד מהאווירה והנושאים בה התעסק עם ישראל בגלות.

אם כן מהיכן, על מה ולמה מצא לנכון בעל התניא לומר את דברו, בהקשר זכות הארץ בצאתו מבית האסורים? יתרה מכך שואל בעל אם הבנים שמחה, מה המקור לכך שארץ ישראל בעצם היותה, מצילה את עם ישראל. בהיותו בגטו ובהעדר ספרים, מוצא בעל אם הבנים שמחה שני מקורות ששופכים אור על המתנה לה זכה דורנו.

מקור ראשון, פרשת בחוקותי אומר הפסוק הידוע:

"זכרתי את בריתי יעקב ואף את בריתי אברהם אזכור ואף את בריתי אברהם אזכור והארץ אזכור" שואלים חז"ל למה התחיל מיעקב וסיים באברהם ולא ההפך. וענה.. אם זכות יעקב לא מספקת להגן על ישראל הרי יש את זכות יצחק, ואם אף היא אינה מספקת, יש את זכות אברהם, אך מה נעשה כשחס ושלום תמה ואינה זכות אבות? עדיין יש לנו את זכות הארץ שהיא תמיד נשאת. ומכאן למד בעל התניא שזכות הארץ עומדת לישראל.

מקור שני "אמר רבי ישמעאל, בזכות ירושלים אני קורע להם את הים". למד מכאן שעם ישראל בצרה, מיצר וחושך וירושלים שולחת את אורה וזכותה על מנת להושיע את ישראל, למרות שעם ישראל טרם היה ואולי אף טרם שמע על ירושלים. בכל זאת היתה היא לאור לעם ישראל. זהו המקור השני לדברי בעל התניא באומרו עפ"י הזהרה שארץ ישראל נקראת ירושלים ובכוחה ניצל גם הוא.

אך הלימוד הגדול אותו אנו לומדים מכך שלכל אחד יש את נקודת האור של הירושלים שלו שאורה עוטף אותו, מרחיבה את הצר ומחלצתו מהמיצר. ומוסיף רבי יששכר טייטל שאפילו הזכרת שם ירושלים פועל לטוב על האדם, והוא כותב מילים אלו במרתפי הגטו לקראת סוף השואה בה לדאבוננו ניספה, הוא רק יכל לחלום על מה שאנו זכינו.

ואנו זכינו, להרבה יותר מלהזכיר את שמה "כי שמך צורב את השפתיים כנשיכת שרף"

ואנו לא רק מסתפקים רק "במעל פסגת הר הצופים שלום לך ירושלים", אך רק מרחוק.

שבנו אליה לרגבי אדמתה לאורכה ולרוחבה" מי חלם אז בכיתה שלמדנו לדקלם על חומותיך ירושלים שיום יגיע ואהיה איד מהם"

ואילו פינו מלא שירה כים אין אנחנו מספיקים להודות לך ה' אלוקינו ואלוקי אבותינו.

שמחים וגאים שזכינו בירושלים, אורנו אורו של עולם, ולאור אלפי שמשות זרחות, לא רק נערה תעמוד מול הכותל אלא אלפי נערים ונערות שעל מצחן בן ערביים יהיה ארגמן של מלכות, שיאיר את ירושלים של זהב ושל נחושת ושל אור.